

FIDH - ສະຫະພັນ ສາກົນເພື່ອ ສິດທິມະນຸ

ຖແລງການຮ່ວມ 15 ທັນວາ 2013

"ທ່ານ ສົມບັດ ສົມພອນ ຫາຍສາບສູນເປັນເວລານຶ່ງປີແລ້ວ: 63 ອົງການທີ່ບໍ່ຂັ້ນກັບລັຖະບານຮຽກທອງ ໃຫ້ມີການສືບສວນໃໝ່"

ພວກເຮົາຮ່ວມກັນທັງໝົດ 63 ອົງການຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນແລະນາໆຊາດ, ຂໍສະແດງຄວາມວິຕົກກັງວົນຕໍ່ການທີ່ລັຖະບານ ສປປລາວ ບໍ່ສາມາດໄຫ້ຄວາມກະຈ່າມແຈ້ງໄດ້ ກ່ຽວກັບການຫາຍສາບສູນຂອງທ່ານ ສົມບັດ ສົມພອນ, ນັກກິດຈະກຳລາວ ດ້ານສັງຄົມ.

ວັນທີ 15 ທັນວາ 2013 ຫາຍວັນຄົບຮອບນຶ່ງປີ ແຫ່ງການຫາຍສາບສູນຂອງຜູ້ກ່ຽວ. ທ່ານ ສົມບັດ ໄດ້ປະກົດຕົວເປັນຄັ້ງສຸດທ້າຍເມື່ອຕອນແລງຂອງວັນທີ 15 ທັນວາ 2012 ທີ່ນະຄອນຫລວງ ວຽງຈັນ. ອປະກອນອັດພາຍ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາລວດໄດ້ອັດລົດຂອງທ່ານ ສົມພອນ ທີ່ດ່ານຕໍາລວດແຫ່ງນຶ່ງ. ບໍ່ພໍເທົ່າໃດນາທີຕໍ່ຈາກນັ້ນ, ຜູ້ກ່ຽວກໍຖືກຄົນກຸ່ມນຶ່ງ ຄຸມຕົວຂັ້ນລົດໄປ. ການວິຈັຍຮູບ vidéo ຊຸ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ທ່ານ ສົມບັດ ຖືກຈັບຕົວໄປໂດຍມີເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາລວດຢູ່ໃນເຫດການ, ອັນໝາຍເຖິງການສົມຮູ້ຮ່ວມຄິດຂອງລັຖະບານ ສປປລາວ.

:ເຖິງແມ່ນວ່າ ທາງການລາວຈະໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາວ່າຈະສືບສວນຢ່າງຄັກແນ່ ເຖິງການຫາຍສາບສູນຂອງ ທ່ານ ສົມບັດ ກໍຕາມ, ແຕ່ມາເຖິງປັດຈຸບັນ ການສືບສວນກໍຍັງຄົງບໍ່ພຽງພໍ ແລະບໍ່ມີປະສິດທິພາບເລີຍ. ເມື່ອວັນທີ 18 ມິກະສາ 2013, ອົງການທີ່ບໍ່ຂັ້ນກັບລັຖະບານ ເຖິງ 65 ອົງການ ກໍໄດ້ຍື່ນສານເຖິງນາຍົກ ຣັຖະມົນຕຣີລາວ, ທ່ານ ທອງສິງ ທັມມະວົງ, ເພື່ອສະແດງຄວາມເປັນຫວັງເປັນໃຍຕໍ່ຊາຕາກັມຂອງທ່ານສົມບັດ. ຕໍ່ຈາກນັ້ນມາ, ເຖິງແມ່ນວ່າຈະໄດ້ມີການຮຽກທອງຈາກນາໆຊາດ, ຈາກສະຫະພາບເອີຣົບ, ຈາກບັນດາສະມາຊິກສະພາຂອງກຸ່ມປະເທດເອຊຽນ, ຈາກສະຫະອັດອະເມຣິກາ ແລະອົງການຂ້າຫລວງໃຫຍ່ດ້ານສິດທິມະນຸດແຫ່ງສະຫະປະຊາຊາດກໍຕາມ, ແຕ່ຍັງບໍ່ມີໃຜບອກໄດ້ວ່າທ່ານ ສົມບັດ ຖືກກັກຂັງຕົວຢູ່ໃສ, ແລະດ້ວຍເຫດຜົນອັນໃດ. ຍັງໄປກ່ອນນັ້ນ, ທາງການລາວ ຍັງປະຕິເສດ ບໍ່ຍອມຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອໃນການວິຈັຍເຄື່ອງອຸປະກອນອັດຮູບພາບອີກ. ເປັນເວລາ 30 ປີ ແລ້ວ, ທ່ານສົມບັດ ໄດ້ບຸກບັນຢ່າງບໍ່ປຸດຢັ້ງ ເພື່ອເສີມສ້າງພາກປະຊາສັງຄົມ ແລະ ສິດທິ ຂອງຜູ້ຍາກຈົນທີ່ພໍ້ນັກອາສັຍຕາມເຂດຊົນນະບົດ. ທ່ານ ສົມບັດ ຍັງໄດ້ຕໍ່ສູ້ເພື່ອໃຫ້ເຍົາວະຊົນໄດ້ມີໂອກາດສາມາດ ອອກຄວາມເຫັນໄດ້ ກ່ຽວແກ່ການພັທະນາ ແລະການບໍຣິຫານປະເທດ. ກ່ອນໜ້າທີ່ທ່ານ ສົມບັດ ຈະຫາຍສາບສູນ, ທ່ານຍັງໄດ້ມີບົດບາດອັນສຳຄັນໃນອົງການເວທີຊົນຊາດເອຊຽນ-ເອີຣົບ ຊຶ່ງເປັນອົງການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນກ່ອນກອງປະຊຸມສຸດຍອດ ເອຊຽນ-ເອີຣົບ. ໃນໂອກາດກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວ, ບັນຫາ ນ້ຳແລະດິນ, ແລະການບໍຣິຫານງົບປະມານ ເພື່ອການພັທະນາໃນ ສປປລາວ ຖືກປັບປຸງຂຶ້ນມາສັນທະນາຢ່າງປິດແປນ.

ການຫາຍສາບສູນຂອງທ່ານ ສົມບັດ ບໍ່ແມ່ນກໍຣະນິດຽວ. ສະຕຣີຂອງສັງຄົມ, ກິ່ງແກ້ວ ແລະ ສົມຈິດ ແລະ ອີກຜູ້ຊາຍ 7 ຄົນຄື: ສຸບິນ, ສວນ, ສິງປະສົງ, ຄຳສອນ, ໝູ, ສົມຄິດ ແລະ ສຸອິຍາ ກໍຖືກກັກຂັງຈາກທາງການລາວ ນັບຕັ້ງແຕ່ເດືອນ ພຶສະຈິກາ 2009 ເປັນຕົ້ນມາ. ມາເຖິງປັດຈຸບັນ, ບໍ່ມີໃຜຮູ້ວ່າ ບຸກຄົນເຫຼົ່ານັ້ນຢູ່ໃສ? ເຂົາເຈົ້າພຽງກຳລັງຕຽມການເດີນຂະບວນປະທ້ວງແບບສັນຕິວິທີ ເພື່ອຮຽກທອງໃຫ້ມີການປະຕິຮູບສູນເສັ້ນທາງປະຊາທິປະໄຕ ແລະ ໃຫ້ມີການເຄົາລົບສິດທິມະນຸດໃນລາວ. ບໍ່ມີໃຜຮູ້ໄດ້ອີກວ່າ ທ່ານສົມພອນ ຂັ້ນຕິສຸກ ຢູ່ໃສ

ໃນປັດຈຸບັນ? ຜູ້ກ່ຽວເປັນເຈົ້າຂອງ ຂອງບ້ານໃຫ້ເຊົ່າ ແບບສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ເຄີຍໄດ້ຄັດຄ້ານຕໍ່ໂຄງການ ປູກຝັງ ສິ່ງສົມໂດຍ ສປປຈີນ. ຊຶ່ງໂຄງການດັ່ງກ່າວ ສ້າງຄວາມເສັງຫາຍໃຫ້ແກ່ສະພາບແວດລ້ອມ ໃນເຂດແຂວງ ຫຼວງນໍ້າທາ, ທາງພາກເໜືອຂອງສປປລາວ. ທ່ານສົມພອນ ຂັນຕິສຸກ ຫາຍສາບສູນ ພາຍຫຼັງທີ່ບຸກຄົນ ກຸ່ມນຶ່ງໄດ້ ຈັບຕົວຜູ້ກ່ຽວໄປເມື່ອເດືອນ ມິກະອາ 2007.

ທາງການລາວ ບໍ່ສາມາດສືບສວນຢ່າງແທ້ຈິງເຖິງກໍຣະນີຫາຍສາບສູນນີ້, ເປັນການລເມີດຕໍ່ເງື່ອນໄຂຂອງ ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດທິທາງດ້ານພົວພັນ ແລະ ການເມືອງຊຶ່ງ ສປປລາວ ໄດ້ລົງນາມເຊັນຮັບ. ສົນທິສັນຍາ ສະບັບດັ່ງກ່າວບົ່ງວ່າ, ລັຖະບານ ຈະຕ້ອງຄ້າປະກັນໃຫ້ທຸກໆຄົນທີ່ຖືລະເມີດທາງດ້ານສິດເສຣີພາບ, ໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີ ໂອກາດທາງເອົາສິດຄືນ, ໂດຍສະເພາະສິດທິທາງດ້ານເສຣີພາບແລະຄວາມປອດພັຍຂອງຕົນ.

ພວກເຮົາຈຶ່ງຮຽກຮ້ອງຕໍ່ທາງການ ສປປລາວ ໃຫ້:

- ຈັດຕັ້ງ ຄນະ ກຸ່ມມະການສືບສວນ ຄນະ ໃໝ່, ໂດຍເປັນເອກະລາດ ແລະ ທຽງທັມ ເພື່ອນຳຕົວທ່ານ ສົມບັດ ຄົນໃຫ້ຄອບຄົວ ດ້ວຍຄວາມປອດພັຍ.
- ສືບຫາຕົວ ກຸ່ມຄົນທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຫາຍສາບສູນຂອງທ່ານ ສົມບດ, ພ້ອມໃຫ້ມີການ ໃຕສວນຄະດີ.
- ສືບສວນ ເຖິງກໍຣະນີຫາຍສາບສູນອື່ນໆ
- ເຊັນຊວນແລະເປີດໂອກາດໃຫ້ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເຂົ້າໄປສັງເກດການໃນ ສປປລາວ ເຖິງກໍຣະນີ ຫາຍສາບສູນ.
- ເຊັນຮັບເອົາ ສົນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງບຸກຄົນຕໍ່ການຫາຍສາບສູນ
- ເຄົາລົບ ແລະ ປົກປ້ອງສິດທິຂອງນັກຕໍ່ສູ້ເພື່ອສິດທິມະນຸດ ແລະ ພາກປະຊາສັງຄົມ.

ພວກເຮົາຮຽກຮ້ອງຕໍ່ປະຊາຄົມສາກົນ, ໂດຍສະເພາະພາຕິສະຫະພາບເອີຣົບ, ກຸ່ມປະເທດເອຊຽນ ແລະ ສະຫະອັດອະເມຣິກາ ໃຫ້:

- ຍົບຍົກເອົາກໍຣະນີທ່ານ ສົມບັດ ສົມພອນ ຂັນມາເປັນເງື່ອນໄຂໃນການພົວພັນກັບ ສປປລາວ
- ຮຽກທາງໃຫ້ລັຖະບານ ສປປລາວ ປ່ອຍຕົວນັກໂທດການເມືອງໂດຍດ່ວນ ແລະ ສືບສວນຢ່າງມີ ປະສິດຕິພາບເຖິງກໍຣະນີຫາຍສາບສູນ
- ກົດດັນທາງດ້ານການເມືອງແລະເສຣຸກົດຕໍ່ ສປປລາວ ເພື່ອພັກດັນໃຫ້ມີການປະຕິຮູບສູ້ເສັ້ນທາງການ ເຄົາລົບສິດທິມະນຸດ, ອີງຕາມເງື່ອນໄຂສາກົນ.

1. Alternative ASEAN Network on Burma (Altsean-Burma)
2. Armanshahr/OPEN ASIA, Afghanistan
3. ASEAN Parliamentarians for Human Rights (APHR)
4. Asian Forum for Human Rights and Development (FORUM-ASIA)
5. Banglar Manabdhikar Suraksha Mancha (MASUM), Inde
6. Boat People SOS
7. Burma Partnership
8. Bytes for All, Pakistan
9. Cambodian Human Rights Action Committee, Cambodge
10. Cambodian Human Rights and Development Association (ADHOC), Cambodge
11. Cambodian Volunteers for Society, Cambodge

12. Campaign for a Life of Dignity for All (KAMP), Philippines
13. CCFD-Terre Solidaire, France
14. Centre for Human Rights and Development (CHRD), Mongolie
15. Commission for the Disappeared and Victims of Violence (KontraS), Indonésie
16. Committee for Free and Fair Elections in Cambodia (COMFREL), Cambodge
- 17. FIDH (Fédération Internationale des ligues des Droits de l'Homme)**
18. Front Line Defenders
19. Gender and Development Advocates (GANDA) Filipinas, Philippines
20. Globe International Center, Mongolie
21. Human Rights Commission of Pakistan (HRCP), Pakistan
22. Human Rights Defenders Alert, Inde
23. Human Rights Education Institute of Burma (HREIB), Birmanie
24. Human Rights Working Group (HRWG), Indonésie
25. Imparsial, Indonésie
26. Indonesian Legal Aid and Human Rights Association (PBHI), Indonésie
27. Indonesia Legal Aid Foundation (YLBHI), Indonésie
28. Informal Sector Service Center (INSEC), Népal
29. INFORM Human Rights Documentation Centre, Sri Lanka
30. Institute for Legal Consultation and People Advocacy of North Sumatera (BAKUMSU), Indonésie
31. ISchool-Myanmar, Birmanie
32. Judicial System Monitoring Program (JSMP), Timor Leste
33. Justice for Peace Foundation, Thaïlande
34. Knights for Peace, Int'l
35. Koalisi Perempuan Indonesia, Indonésie
36. Lao Movement for Human Rights (LMHR) –**ຂະບວນການ ລາວ ເພື່ອ ສິດທິ ມະນຸດ (ຂລສມ)**
37. Law and Society Trust (LST), Sri Lanka
38. League for the Defence of Human Rights in Iran (LDDHI)
39. Life Skills Development Foundation, Thaïlande
40. Odhikar, Bangladesh
41. Organisation mondiale contre la torture (OMCT)
42. People's Empowerment Foundation (PEF), Thaïlande
43. People's Solidarity for Participatory Democracy (PSPD), Corée du Sud
44. People's Vigilance Committee on Human Rights (PVCHR), Inde
45. People's Watch, Inde
46. Programme Against Custodial Torture and Impunity (PACTI), Inde
47. Sawit Watch, Indonésie
48. Sehjira Deaf/HoH Foundation, Indonésie
49. Society for the Protection of the Rights of the Child (SPARC), Pakistan
50. Solidarity for Asian Peoples' Advocacies Working Group on ASEAN (SAPA WG on ASEAN)
51. South East Asian Committee for Advocacy (SEACA)
52. Southeast Asian Press Alliance (SEAPA)
53. Suara Rakyat Malaysia (SUARAM), Malaisie
54. Taiwan Association for Human Rights, (TAHR), Taïwan
55. Task Force Detainees of the Philippines (TFDP), Philippines
56. Think Centre, Singapour
57. Thinzar Shunlei Yi Myanmar, Birmanie
58. Timor Leste National Alliance for International Tribunal (ANTI), Timor Leste
59. Union for Civil Liberty (UCL), Thaïlande

60. Vietnam Committee on Human Rights (VCHR)
61. WomanHealth Philippines, Philippines
62. Yayasan Mandiri Kreatif Indonesia, Indonésie
63. Yayasan Transformasi Lepra Indonesia, Indonési